SZKOLNY PROGRAM

WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1

im. Bohaterów Powstania Styczniowego

w Radzyniu Podlaskim

na lata 2017 – 2018

Motto pracy wychowawczej:

„W wychowaniu chodzi właśnie o to,

ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem –

o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał,

aby poprzez wszystko co ma, co posiada umiał bardziej być człowiekiem,

ażeby bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich”

Jan Paweł II

PREAMBUŁA

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest zbiorem działań, które mają za zadanie wspomagać prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży w wieku szkolnym poprzez kształtowanie właściwych postaw, uczenie prawidłowych zachowań w różnych sytuacjach życiowych, zapobieganie pojawianiu się i rozwojowi uzależnień, budowanie wiary w siebie, pokazywanie wartości i sensu życia ludzkiego oraz promowanie pozytywnych form spędzenia czasu.

W społeczności szkolnej należy wyróżnić wiele symptomów, które mogą wskazywać na istnienie problemów. Do najpoważniejszych, ale zarazem najłatwiej zauważalnych wskaźników występujących wśród uczniów należą:

- występowanie agresji słownej i fizycznej,
- problemy w nauce, brak motywacji do przyswajania nowej wiedzy, niskie potrzeby i aspiracje edukacyjne,
- opuszczanie godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia, wagary oraz spóźnienia na zajęcia lekcyjne,
- kłopoty w samodyscyplinie i czynnościach samoobsługowych,
- powiększająca się liczba dzieci z deficytami rozwojowymi, trudnościami dydaktycznymi,
- powiększająca się liczba uczniów z problemami rodzinnymi (tj. alkoholizm, zażywanie niedozwolonych substancji, hazard, bezrobocie, bieda) bądź tych, którzy funkcjonują w rodzinach zaburzonych (tj. rodziny niepełne, rodziny rozbite, rodziny wielodzietne, eurosieroctwo, sieroctwo, trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, przemoc w rodzinie).

Zadaniem szkoły jest prowadzenie ciągłej ewaluacji wskazanych zjawisk poprzez gromadzenie i przetrzymywanie dokumentacji badawczej, wywiadów wychowawczych oraz informacji na temat warunków społecznych i materialnych danej rodziny.

Celem prowadzonych działań wychowawczo-profilaktycznych jest dostarczenie narzędzi, które wzmocnią poczynania szkoły, a w konsekwencji doprowadzą do osiągnięcia sukcesu na wybranym polu. Z tego powodu przedstawione działania zgodne są ze standardami kompetencji w procesie kształcenia w zakresie zdrowia publicznego, które zostały określone w 1999 roku przez Międzynarodową Organizację Zdrowia (WHO). Zapis informuje, że jednym z celów działalności jest praca ze społecznością i dla społeczności. W przypadku społeczności szkolnej należy do niej zaliczyć wszystkie jednostki, które mają swój wkład w procesie edukacyjnym, tj. uczniowie, nauczyciele, wychowawcy,

dyrekcja szkoły, pozostali pracownicy szkolni, rodzice, opiekunowie dzieci oraz organizacje lokalne. Wszystkie wymienione jednostki stanowią niezastąpione ogniwo w procesie edukacyjnym i z tego powodu zostały wcielone w działania prewencyjne proponowane szkole.

I. WPROWADZENIE

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice, na nich ciąży odpowiedzialność kształtowania młodego człowieka. Wszyscy pracownicy szkoły wspierają rodziców w wychowaniu.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Wychowanie do wartości: bezpieczeństwo, dyscyplina, kreatywność, odpowiedzialność, miłość, lojalność, nauka, zrozumienie, wspólnota, piękno, sprawiedliwość, mądrość, przyjaźń, wiedza, uczciwość, poważanie, tradycja, wolność, pasja, niezależność, prawość, rodzina, rozwój, prawda, porządek, patriotyzm.
2. Kształtowanie postaw: obywatelskich, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, poszanowania dla innych kultur i tradycji oraz zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.
3. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci.
4. Rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata oraz rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

III. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

- Karta Nauczyciela;
- Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE 2016 C 202, s.1);

- Koncepcja Pracy Szkoły oraz Statut Szkoły (ewaluowane na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN);
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483);
- Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz.U. 1993 nr 61 poz. 284);
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. Z 1991 r. Nr 120, poz. 526);
- Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169).
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych otwarty do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz.U. 1977 nr 38 poz. 167);
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (Dz.U. 1989 nr 29 poz. 155);
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia itd.;
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dn. 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 poz. 1591);
- Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1270);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2003 r. nr 6 poz. 69);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz.U. 2001 r. nr 135 poz. 1516 i 2014 r. poz. 1150);
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. z zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249);**
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. z 2015 r. poz. 1214);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania

przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356);

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 lutego 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. 2014 poz. 395 z późń. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. 2017 poz. 1580);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz.U. 2017 poz. 1569);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2009 r. w sprawie priorytetów zdrowotnych (Dz.U. 2009 r. nr 137 poz. 1126);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz.U. 2009 r. nr 139 poz. 1133);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz.U. 2016 poz. 1602).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 20013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014–2020 (Dz.U. 2015 r. poz. 821).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz.U. 2011 r. nr 209 poz. 1245);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 2015 r. w sprawie realizacji Rządowego programu wspomagania w latach 2015-2018 organów prowadzanych szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach - „Bezpieczna+" (Dz. U. z 2015 r. poz. 972);

- Szkolny Zestaw Programów Nauczania;
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. 2015 r. poz. 1916);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949);
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. 2016 r. poz. 1822);
- Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz.U. 2011 nr 208 poz. 1241 z późń. zm.);
- Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. 2016 r. poz. 656);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. 2017 r. poz. 882);
- Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. 2017 r. poz. 1260);
- Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz.U. 2015 r. poz. 1094);
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. 2017 r. 459);
- Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2010 r. nr 127, poz. 857);
- Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. 2017 r. poz. 149, 60);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. 2016 r. poz. 1654, z 2017 r. poz. 773);
- **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2017 r. poz. 783, 1458);**
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. 2016 poz. 1866);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2016 r.poz. 1137, 2138, z 2017 r. poz. 244, 768, 773, 952, 966, 1214);
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2017 r. poz. 697);
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. 2017 r. poz. 957);

Przy opracowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne,
- dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych

w szkole i środowisku,
- przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku,
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

IV. NAJWAŻNIEJSZE CELE I ZADANIA WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

Cel programu:

Wspieranie dziecka w rozwoju w sferach:
- fizycznej,
- emocjonalnej,
- intelektualnej,
- społecznej,
- duchowej.

Kształtowanie właściwych postaw zdrowego i bezpiecznego stylu życia w szkole i poza nią.

Kształtowanie umiejętności życiowych, jak również zapobieganie sytuacjom i zachowaniom problemowym w szkole, szczególnie dotyczących przemocy i agresji.

Zadania:
- systematyczna współpraca z rodzicami w procesie wychowawczym,
- wspieranie uczniów w procesie kształtowania osobowości,
- motywowanie uczniów do podejmowania twórczych, samodzielnych zadań i pracy nad własnym charakterem,
- budzenie postawy patriotycznej, odpowiedzialności za dobra wspólne,
- uczenie miłości i szacunku dla własnej religii, rodziny, ojczyzny i tradycji,
- kształtowanie postawy empatycznej i asertywnej,

- opracowanie i realizacja własnego programu wychowawczego w oparciu o podstawowy Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły,
- konsekwentne wymaganie zgodnych ze statutem postaw i zachowań uczniów.

MISJA I WIZJA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1
im. Bohaterów Powstania Styczniowego
w Radzyniu Podlaskim

We wszystkich działaniach kierujemy się wyznawanymi wartościami oraz poszanowaniem praw i godności człowieka zgodnie z Konwencją o Prawach Dziecka oraz Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Wychowujemy w duchu uniwersalnych wartości moralnych, tolerancji, humanistycznych wartości, patriotyzmu, solidarności, demokracji, wolności i sprawiedliwości społecznej. Kultywujemy tradycje oraz ceremoniał szkoły, a wszystkie działania pedagogiczne i opiekuńczo-wychowawcze orientujemy na dobro podopiecznych (tworząc warunki intelektualnego, emocjonalnego, społecznego, duchowego, estetycznego i fizycznego rozwoju uczniów), a także ich dalszy los. Pracujemy z młodzieżą w oparciu o nowoczesne programy kształcenia ogólnego i stosujemy efektywne technologie nauczania, a także kształcenia. Przygotowujemy młodzież do świadomego i racjonalnego funkcjonowania w świecie ludzi dorosłych oraz do pełnienia ważnych ról społecznych. Ściśle współpracujemy z rodzicami (którzy są najlepszymi sojusznikami nauczycieli, zwłaszcza wychowawców) oraz innymi partnerami zewnętrznymi wspierającymi szkołę w jej rozwoju. Organizujemy i prowadzimy współpracę z uczelniami wyższymi, środowiskowymi instytucjami pomocowymi, jak również stowarzyszeniami wyższej użyteczności publicznej.

Ustawicznie diagnozujemy potrzeby i oczekiwania środowiska lokalnego oraz wszystkich, bezpośrednich „klientów" szkoły. Okresowo przeprowadzamy wewnętrzne badanie, diagnozowanie i ocenianie jakości pracy szkoły, a wyniki ewaluacji skutków działania statutowych i pozastatutowych wykorzystujemy do stałego doskonalenia działalności szkoły we wszystkich obszarach jej funkcjonowania.

WIZJA SZKOŁY

Jesteśmy nowoczesną szkołą polskiego systemu edukacji, stale podnoszącą wyniki nauczania. W szczególności nasza szkoła legitymuje się wysoką jakością pracy, jest wszechstronnie rozwinięta, a absolwenci są przygotowani do:

- twórczego działania,
- sprawnego funkcjonowania w społeczeństwie,
- posługiwania się wiedzą oraz umiejętnościami w życiu codziennym,
- aktywnego i zdrowego trybu życia,
- ustawicznego samokształcenia i umiejętnego dostosowywania się do zachodzących zmian.

Zapewniamy optymalne warunki kształcenia, a ponadto stwarzamy dodatkowe możliwości oraz szanse rozwoju nie tylko uczącej się młodzieży, ale i zatrudnionemu personelowi.

V. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dba o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent szkoły podstawowej jest:

1. Odpowiedzialny, obowiązkowy i solidny.
2. Samodzielny, zaradny i otwarty.
3. Uczciwy i prawdomówny.
4. Kulturalny, taktowny, szanujący innych.

5. Krytyczny wobec siebie i innych.
6. Prezentuje postawę patriotyczną.
7. Dba o bezpieczeństwo swoje i innych.
8. Jest świadomy zagrożeń i potrafi znaleźć konstruktywne rozwiązanie w trudnych sytuacjach.
9. Prowadzi zdrowy i higieniczny tryb życia.

VI. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują Program Wychowawczo-Profilaktyczny proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny dla swojej klasy;
- koordynują pracę wychowawczo-profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;

- wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami;
- włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi;

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;

- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły;

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają regulaminów klasowych;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny);

Pedagog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspiera nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

VII. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI

I ETAP EDUKACYJNY

1. DZIECKO W SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ				
L. p.	**Cele i zagadnienia**	**Sposoby realizacji**	**Spodziewane efekty**	**Odpowiedzialni Termin wykonania**
1.	Kształtowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole i grupie rówieśniczej.	Zwiedzanie szkoły i jej pomieszczeń, rozmowy z pracownikami szkoły, wzajemne poznawanie się uczniów poprzez zabawy integracyjne.	Uczeń: - rozróżnia główne pomieszczenia szkolne, - swobodnie i bezpiecznie porusza się w budynku szkoły, - zwraca się do kolegów, stara się używać ich imion.	Rodzice; Wychowawcy kl. I, nauczyciele. Wrzesień.
2.	Wyrabianie dbałości o bezpieczeństwo w czasie pobytu w szkole. Bezpieczeństwo w szkole, szczególnie podczas przerw (zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną w szkole).	Zapoznanie z Regulaminem Szkoły, zasadami zachowania w szkole. Próbna ewakuacja szkoły.	Uczeń: - stosuje zasady bezpieczeństwa w czasie zajęć, przerw, w szatni, w sali gimnastycznej, w toalecie, stołówce, na placu zabaw, - umie zachować się w czasie próbnej ewakuacji.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy. Rok szkolny.
3.	Wyrabianie troski o wspólną własność,	Wspólne dekorowanie klasy, sprzątanie sali, podejmowanie	Uczeń: - dba o estetyczny wygląd sali lekcyjnej,	Rodzice;

	poszanowanie sprzętu, przyborów, pomocy naukowych w szkole i w klasie. Zasady zachowania się na wycieczkach szkolnych i podczas zabawy.	tematyki na zajęciach poprzez metody słowne.	utrzymuje porządek wokół siebie, - aktywnie uczestniczy w dekorowaniu sali, - troszczy się o pomoce dydaktyczne i sprzęt.	Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy. Rok szkolny.
4.	Kształtowanie właściwego stosunku do kolegów, nauczycieli, pracowników szkoły, osób starszych i niepełnosprawnych.	Zajęcia nt. form grzecznościowych oraz zasad savoir-vivre obowiązujących w relacjach z dorosłymi i rówieśnikami, organizacja spotkań z pracownikami szkoły i gośćmi specjalnymi.	Uczeń: - kulturalnie odnosi się do kolegów, dorosłych, - stosuje zwroty grzecznościowe, - przestrzega reguł obowiązujących w świecie dorosłych (np. ustępuje osobom starszym miejsca w autobusie).	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy. Rok szkolny.
5.	Utrwalanie zasad życia w grupie rówieśniczej (koleżeńskość, udzielanie pomocy, uprzejmość, uczciwość, poszanowanie godności). Integrowanie zespołu klasowego. Budowanie atmosfery życzliwości i współpracy w zespole.	Wspólne opracowanie kontraktu klasowego, zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia, zajęcia nt. ważnych wartości etycznych (równe prawa niezależne od statusu materialnego, cudza własność, prawdomówność, pomoc potrzebującym, przyjaźń itp.).	Uczeń: - wymienia prawa i obowiązki ucznia, respektuje je, - potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami, - przestrzega ustalonych reguł w społeczności dziecięcej, - nie dokucza dzieciom z uboższych rodzin, - pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy,	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy. Rok szkolny.

			- stara się przeciwstawiać kłamstwu i obmowie, - niesie pomoc potrzebującym (np. przekazuje lekcje chorym kolegom, pożycza przybory szkolne, włącza się w akcje charytatywne), - nawiązuje przyjaźnie, pielęgnuje je.	
6.	Kształtowanie prospołecznych zachowań (działania na rzecz klasy, szkoły, współorganizowanie imprez okolicznościowych). Angażowanie uczniów sprawiających trudności wychowawcze w „życie" klasy, szkoły. Tolerancja wobec inności.	Organizowanie imprez szkolnych i klasowych oraz uroczystości związanych ze świętami (np. ślubowanie klas I, andrzejki, mikołajki, klasowa wigilia, Dzień Babci i Dziadka, zabawa karnawałowa, Święto Wiosny, zakończenie roku szkolnego). Organizowanie akcji charytatywnych.	Uczeń: - aktywnie uczestniczy w przygotowaniu i przeprowadzeniu imprez, akcji szkolnych/klasowych.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy. Rok szkolny.
7.	Kształtowanie właściwego stosunku do świata roślin i zwierząt. Niebezpieczne żywioły: woda, ogień itp.	Organizowanie zbiórki na rzecz zwierząt ze schroniska, akcje ekologiczne. Wyjście do straży pożarnej.	Uczeń: - zna numery alarmowe, - wie, jak zachować się w sytuacjach zagrożenia, - aktywnie uczestniczy w zbiórkach, akcjach, - jest wrażliwy na krzywdę zwierząt, - szanuje świat roślin i zwierząt, - odpowiedzialnie zachowuje się wobec	Rodzice; Nauczyciele, Wychowawcy. Rok szkolny.

			zwierząt i roślin, - dostrzega piękno otaczającego świata.	
2. DZIECKO JAKO CZŁONEK RODZINY				
1.	Kształtowanie świadomej przynależności do rodziny i utrwalanie właściwych relacji między najbliższymi, norm współżycia w rodzinie, tradycji rodzinnych. Rozpoznawanie i nazywanie uczuć oraz wyrażanie ich we właściwy sposób. Dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron.	Wykonanie drzewa genealogicznego, albumów rodzinnych, organizacja spotkań z rodzicami wykonującymi ciekawe zawody. Organizowanie imprez klasowych, przygotowywanie upominków, zajęcia w oparciu o metody aktywizujące.	Uczeń: - z szacunkiem wypowiada się nt. swojej rodziny, - identyfikuje się ze swoją rodziną, - wykonuje i prezentuje prace nt. swojej rodziny, - szanuje prace rodziców, - pomaga członkom swojej rodziny, - podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia, - dostosowuje swoje oczekiwania do sytuacji ekonomicznej rodziny, - wykazuje zainteresowanie przeszłością i tradycją rodzinną, - szanuje tradycję rodzinną, - chętnie uczestniczy w uroczystościach organizowanych dla najbliższych, - współuczestniczy aktywnie w życiu rodziny, - przestrzega wartości rodzinnych.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy. Rok szkolny.

3. DZIECKO JAKO CZŁONEK NARODU, SPOŁECZNOŚCI REGIONALNEJ, LOKALNEJ				
1.	Kształtowanie świadomej przynależności do społeczności lokalnej i regionalnej. Zasady poprawnego życia w grupie.	Wycieczki po okolicy, spacery, wyjścia do różnych instytucji i zakładów pracy, do biblioteki miejskiej, udział w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność, poznanie historii szkoły. Poznanie zabytkowych pomników, budowli, opowiadań związanych z naszym miastem, zdjęcia, książki; przeglądanie albumów. Konkurs wiedzy o Radzyniu Podlaskim. Wycieczki edukacyjne.	Uczeń: - zna historię szkoły i jej pełną nazwę, - zna najbliższą okolicę, - potrafi wymienić ważniejsze obiekty, instytucje, - uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność, - potrafi określić status administracyjny swojej miejscowości, - opisuje herb Radzynia i jego historię, - opisuje tradycje, - dostrzega piękno regionu, - dba o estetykę najbliższego otoczenia.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy. Rok szkolny.
2.	Kształtowanie świadomej przynależności do narodu.	Zajęcia w oparciu o pracę z tekstem, mapą i metody aktywizujące; nauka hymnu narodowego; zapoznanie z sylwetkami słynnych Polaków, przeglądanie zdjęć, albumów, filmów; słuchanie utworów muzycznych;	Uczeń: - potrafi określić swoją narodowość, - nazywa swój kraj i jego stolicę, - wymienia i opisuje symbole narodowe (barwy, godło, hymn), - wymienia najważniejsze wydarzenia historyczne, - wymienia ludzi szczególnie	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy. Rok szkolny.

		opowiadanie legend z naszej przeszłości, odwiedzanie miejsc pamięci narodowej; wycieczka do Warszawy; uroczyste obchodzenie świąt, tradycji, zwyczajów narodowych.	zasłużonych dla Polski, - omawia legendy, - śpiewa hymn narodowy, - kulturalnie zachowuję się w miejscach pamięci narodowej, podczas uroczystości, - rozpoznaje flagę i hymn UE, - wie, że Polska należy do UE i wszyscy ludzie mają równe prawa.	
4. DZIECKO JAKO ISTOTA ŚWIADOMA POTRZEBY DBANIA O SWOJE ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO				
1.	Uświadomienie konieczności dbania o własne ciało, zdrowie, wskazywanie ujemnych skutków nałogów. Poszanowanie wspólnego mienia.	Spotkania ze szkolną pielęgniarką, lekarzem; zajęcia w oparciu o metody słowne i aktywizujące, fluoryzacja zębów, badania bilansowe.	Uczeń: - dba o swoje zdrowie, - dba o własny wygląd, - dostosowuje właściwy ubiór do warunków atmosferycznych, - właściwie korzysta z urządzeń sanitarnych, - wymienia ujemne skutki nałogów, - nie ulega nałogom.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy. Rok szkolny.
2.	Kształtowanie nawyków zdrowego, aktywnego trybu życia i wypoczynku. Zasady poprawnego życia w grupie.	Gimnastyka śródlekcyjna, zabawy ruchowe, zawody sportowe, zajęcia w oparciu o metody słowne i aktywizujące; poznawanie swojego organizmu	Uczeń: - uczestniczy w zajęciach ruchowych, - aktywnie organizuje czas wolny, - zna swój organizm i jego potrzeby, - potrafi zaplanować zdrowy dzień.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy.

	Eliminacja zachowań agresywnych. Kształtowanie pozytywnych postaw i umiejętności, radzenie sobie z problemami życia w grupie.	i jego potrzeb.		Rok szkolny.
3.	Wdrażanie do dbałości o racjonalne odżywianie się i o higienę spożywania posiłków.	Zajęcia w oparciu o metody słowne i aktywizujące, ilustracje, przygotowywanie kanapek, surówek, sałatek; udział w akcji „Owoce i warzywa w szkole”, „Szklanka mleka”; „Dzień zdrowego śniadania”.	Uczeń: - stosuje się do podstawowych zasad racjonalnego żywienia i higieny spożywania posiłków, - aktywnie uczestniczy w przygotowywaniu kanapek, sałatek, surówek, - spożywa owoce, warzywa, mleko.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy. Rok szkolny.
4.	Rozwijanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.	Filmy, zajęcia w oparciu o metody aktywizujące, pokaz.	Uczeń: - potrafi udzielić pierwszej pomocy, - zna numery alarmowe, - potrafi prosić o pomoc dorosłego.	Rodzice; Nauczyciele przeszkoleni.
5.	Wyrabianie dbałości o bezpieczeństwo na drodze.	Pogadanki, plansze, zajęcia praktyczne; spotkanie z policjantem; wystawki plastyczne.	Uczeń: - bezpiecznie porusza się po drogach, stosuje się do przepisów ruchu drogowego, - zachowuje bezpieczeństwo podczas wycieczek, - bezpiecznie korzysta ze środków	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy. Rok szkolny.

			transportu, - rozróżnia niektóre znaki drogowe, - omawia zasady zachowania w sytuacji wypadku, - wymienia telefony alarmowe.	
6.	Kształtowanie umiejętności komunikowania się z dorosłymi, unikania niebezpieczeństw związanych z kontaktowaniem się z nieznajomymi. Budowanie atmosfery życzliwości i współpracy w zespole. Znaczenie koleżeństwa, przyjaźni, miłości w życiu.	Zajęcia przeprowadzane w oparciu o metody aktywizujące. Spotkania z pracownikami Policji.	Uczeń: - potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z dorosłymi, - potrafi wymienić zagrożenia ze strony ludzi, - potrafi opisać do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc w sytuacji zagrożenia.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy. Rok szkolny.
7.	Wyrabianie dbałości o bezpieczeństwo w czasie zabawy. Zasady poprawnego życia w grupie. Eliminacja zachowań agresywnych. Kształtowanie pozytywnych postaw i umiejętności,	Pogadanki, ilustracje, prace plastyczne, drama, praca z tekstem.	Uczeń: - potrafi samodzielnie i bezpiecznie organizować sobie czas wolny, - ma rozeznanie, gdzie można się bezpiecznie bawić.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy. Rok szkolny.

	radzenie sobie z problemami życia w grupie.			
8.	Kształtowanie właściwego zachowania podczas zagrożeń wynikających ze świata przyrody. Integrowanie zespołu klasowego. Budowanie atmosfery życzliwości i współpracy w zespole. Znaczenie koleżeństwa, przyjaźni, miłości w życiu.	Zajęcia przeprowadzane w oparciu o metody aktywizujące; filmy, plansze.	Uczeń: - wymienia zagrożenia płynące ze świata roślin, zwierząt i unika ich, - omawia i stosuje właściwe formy zachowania w sytuacjach zagrożenia typu burza, huragan, śnieżyca, powódź, pożar.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy. Rok szkolny.
9.	Kształtowanie nawyku właściwego odbioru i wykorzystywania komputera, Internetu, multimediów. Zasady poprawnego życia w grupie. Kształtowanie pozytywnych postaw i umiejętności, radzenie sobie z problemami życia w grupie. Znaczenie koleżeństwa, przyjaźni, miłości w życiu.	Zajęcia przeprowadzane w oparciu o metody aktywizujące; filmy, plansze; Realizacja programów profilaktycznych „Sieciaki” i teatrzyków profilaktycznych.	Uczeń: - wymienia zagrożenia płynące z korzystania z komputera, Internetu i multimediów, - stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy, pedagog. Rok szkolny.

II ETAP EDUKACYJNY

1. JA, MOJA RODZINA, MOJA SZKOŁA, MOJE MIASTO				
L. p.	**Cele i zagadnienia**	**Sposoby realizacji**	**Spodziewane efekty**	**Odpowiedzialni Terminy wykonania**
1.	Rozwijanie wartości rodzinnych. Obyczaje i tradycje rodzinne. Uroczystości rodzinne i święta. Genealogia mojej rodziny. Relacje między członkami rodziny. Przygotowanie do życia w rodzinie. Współpraca z rodzicami.	Pogadanki. Przedstawienia okolicznościowe. Prace plastyczne. Cykl zajęć w ramach wychowania do życia w rodzinie (klasy IV, V, VI, VII). Uroczystości klasowe i szkolne z udziałem rodziców. Współpraca z rodzicami w organizowaniu życia szkoły.	Uczeń: - potrafi właściwie funkcjonować w rodzinie, szanuje swoich najbliższych, - ma odpowiedni stosunek do tradycji swojej rodziny, - aktywnie współuczestniczy w życiu rodzinnym, - ma świadomość współpracy nauczyciela z rodzicem lub opiekunem prawnym.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele zgodnie z kalendarzem wydarzeń.
2.	Kształtowanie ważnych umiejętności interpersonalnych. Kształtowanie umiejętności funkcjonowania w grupie oraz właściwego komunikowania się.	Zapoznanie ze Statutem Szkoły, Regulaminem Szkoły. Ćwiczenia. Ankiety. Gazetki ścienne. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna.	Uczeń: - używa form grzecznościowych, dba o kulturę języka, - potrafi współdziałać z innymi uczniami i nauczycielami, - zna swoje prawa i obowiązki, - dostrzega rolę wspólnoty w życiu	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, opiekun SU. Rok szkolny.

	Zasady współżycia w zespole klasowym. Zasady klasowe, integracja klasy. Rozwijanie zasad dobrego wychowania: Savoir-vivre Prawa i obowiązki ucznia i dziecka. Kształtowanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej. Odpowiedzialność za powierzone funkcje w klasie, w szkole. Kształtowanie właściwych postaw społecznych: pomoc na rzecz innych, szacunku do osób niepełnosprawnych, chorych i starszych, wolontariat.	Pogadanki. Wspólne przedsięwzięcia klasowe: wycieczki, dyskoteki, ogniska. Organizacja uroczystości okolicznościowych. Działalność samorządu klasowego i szkolnego. Organizowanie pomocy słabszym uczniom w nauce. Akcje charytatywne.	człowieka, - aktywnie uczestniczy w organizowaniu życia szkolnego (imprezy klasowe, uroczystości, akcje), - kształtuje pozytywne cechy swojego charakteru, - zna granicę żartów, - jest wrażliwy na potrzeby innych, - chętnie pomaga rówieśnikom z klasy i innym potrzebującym, - wie, że może prosić o pomoc, - włącza się w akcje charytatywne.	
3.	Rozwijanie postaw patriotycznych związanych z tożsamością regionalną. Poznanie historii i tradycji szkoły. Patronowie szkoły:	Gazetki tematyczne, konkursy, wycieczki tematyczne. Obrzędy (andrzejki, walentynki, inne). Dzień Patronów Szkoły – Święto Szkoły.	Uczeń: - zna patronów szkoły, - utożsamia się ze szkołą, - zna historię i kulturę naszego miasta i regionu, - rozumie potrzebę kultywowania tradycji.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele zgodnie z planami wychowawczymi.

	Bohaterowie Powstania Styczniowego. Moje miasto, jego historia, pamięć o faktach i ludziach. Zabytki i kultura naszego regionu. Poznanie historii najbliższej okolicy i miejsc rekreacji.	Poczet sztandarowy. Pogadanki. Kroniki szkolne. Zajęcia plastyczne. Lekcje plastyki i historii. Filmy.		Rok szkolny.
4.	Rozwijanie szacunku do wspólnej własności. Dbanie o mienie szkoły i inne dobra wspólne.	Pogadanki, prace porządkowe. Współzawodnictwo międzyklasowe.	Uczeń: - troszczy się o pomoce dydaktyczne i sprzęt oraz szanuje cudzą własność, - dba o czystość i ład w klasie i szkole.	Rodzice; Wszyscy nauczyciele. Rok szkolny
5.	Poznawanie zasad korzystania z usług instytucji użyteczności publicznej: poczty, biblioteki, poradni pedagogiczno-psychologicznej, domu kultury itp. Ważne telefony i adresy (Rzecznik Praw Dziecka, telefon zaufania i inne).	Wycieczki. Pogadanki, rozmowy z pedagogiem szkolnym. Gazetki, plakaty (z informacjami o osobach i instytucjach pomagających dzieciom i rodzinie w trudnych sytuacjach życiowych).	Uczeń: - potrafi korzystać z usług różnych osób oraz instytucji użyteczności publicznej.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny. Rok szkolny.

2. ZDROWIE, HIGIENA, BEZPIECZEŃSTWO I KULTURA OSOBISTA				
L p.	**Cele i zagadnienia**	**Sposoby realizacji**	**Spodziewane efekty**	**Odpowiedzialni Terminy wykonania**
1.	Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych. Promocja zdrowego stylu życia: „W zdrowym ciele zdrowy duch”. Zasady racjonalnego odżywiania. Prawidłowa postawa ciała. Emocjonalne problemy dojrzewania i zmiany zachodzące w człowieku. Wpływ hałasu na zdrowie człowieka. Choroby cywilizacyjne, instytucje niosące pomoc. Co wywołuje stres i jak sobie z nim radzić?	Pogadanki. Lekcje wychowania do życia w rodzinie. Sporządzanie jadłospisów. Rozkład dnia ucznia. Akcja: „Owoce i warzywa w szkole”, „Szklanka mleka”. Pomoc psychologiczno - pedagogiczna.	Uczeń: - zna i stosuje zasady higienicznego trybu życia, - zna swój organizm i jego potrzeby, - zna i rozumie rolę właściwego Odżywiania się, - utrzymuje ład i porządek w miejscach nauki i zabawy, - przestrzega właściwej postawy przy odrabianiu lekcji, - postępuje racjonalnie w sytuacji stresu, - potrafi znaleźć wyjście z trudnych sytuacji, które wywołują stres, - wie gdzie szukać pomocy.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka, pedagog, nauczyciele świetlicy. Rok szkolny.
2.	Nasza szkoła jest bezpieczna. BHP w szkole i poza nią.	Kurs na kartę rowerową. Alarm próbny p-poż.	Uczeń: - zna i stosuje zasady zachowania się	Rodzice; Wychowawcy,

	Zapoznanie z zasadami regulującymi porządek w szkole. Bezpieczeństwo w naszych domach, na ulicy i wokół nas. Utrwalenie znajomości przepisów ruchu drogowego. Wychowanie komunikacyjne.	Pogadanki. Tablice informacyjne. Plakaty. Gazetki ścienne. Dyżury nauczycielskie.	podczas przerw międzylekcyjnych (bezpieczne przemieszczanie się po korytarzach, schodach, boisku i w szatni), - zna regulamin sal lekcyjnych, boiska szkolnego, stołówki, biblioteki, świetlicy, czytelni i stosuje się do zasad w nim określonych, - ma świadomość konieczności zgłaszania osobie dorosłej wszelkich zauważonych zagrożeń, wypadków, doznanych urazów, - zna zasady bezpiecznego poruszania się na drodze, - zna zasady kulturalnego zachowania w miejscach publicznych i środkach komunikacji miejskiej.	nauczyciele, dyrekcja, pedagog. Rok szkolny.
3.	Uświadamianie odpowiedzialności za swoje zdrowie i innych. Uświadomienie szkodliwego wpływu nikotyny, alkoholu i środków odurzających. Kształtowanie zachowań asertywnych. Kształtowanie nawyku właściwego odbioru	Pogadanki, plakaty, filmy. Gazetki tematyczne. Konkursy. Spektakle Teatru Profilaktycznego. Ankieta. Wykorzystanie niektórych scenariuszy programów edukacyjno - profilaktycznych: „SPÓJRZ INACZEJ”; „ŚRODOWISKOWY PROGRAM WYCHOWANIA	Uczeń: - uczestniczy w programach profilaktycznych, - jest świadomy zgubnego wpływu nałogów, - nie ulega nałogom i uczy się odmawiać, - zna zagrożenia płynące z korzystania z komputera, Internetu i multimediów, - stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów.	Rodzice; Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, pedagog. Rok szkolny

	i wykorzystywania komputera, Internetu, multimediów.	ZDROWOTNEGO"; „ZNAJDŹ WŁAŚCIWE ROZWIĄZANIE"		
4.	Krzewienie ruchu, kultury fizycznej i turystyki. Wdrażanie do aktywnego spędzania czasu wolnego. Rozwój zainteresowań kulturalno - artystycznych.	Udział w zajęciach sportowych, wykorzystanie kompleksu sportowo – rekreacyjnego oraz placu zabaw „Radosna szkoła". Turnieje sportowe. Udział w zawodach sportowych szkolnych i pozaszkolnych, konkursach. Udział w zajęciach kół przedmiotowych i zainteresowań. Aktywne uczestnictwo w wycieczkach, zielonej szkole, imprezach plenerowych. Korzystanie z pływalni „Aqua Miś".	Uczeń: - uczestniczy w zajęciach ruchowych, - rozwija umiejętność bezpiecznego, czynnego wypoczynku, - aktywnie organizuje swój czas wolny, - rozwija swoje zainteresowania i pasje.	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele (szczególnie nauczyciele w – f). Rok szkolny.

3. POLSKA MOJĄ OJCZYZNĄ

L. p.	Cele i zagadnienia	Sposoby realizacji	Spodziewane efekty	Odpowiedzialni Terminy wykonania
1.	Kształtowanie właściwego stosunku do przyrody ojczystej.	Udział w akcjach na rzecz schroniska dla zwierząt: zbieranie pieniędzy i karmy.	Uczeń: - wie, że należy dbać o świat natury, - zna swoje środowisko, czuje się za nie	Rodzice; Wychowawcy, nauczyciele.

	Ochrona środowiska, poszanowanie roślin, humanitarny stosunek do zwierząt. Propagowanie zasad ekologii.	Pogadanki. Wycieczki krajoznawcze i przyrodnicze. Konkurs plastyczny. Akcje: zbiórka makulatury, zużytych baterii, nakrętek od plastikowych butelek. Wystawy prac plastycznych o tematyce ekologicznej. Gazetki ścienne.	współodpowiedzialny, - włącza się w działania na rzecz ochrony środowiska.	Rok szkolny.
2.	Kształtowanie poczucia patriotyzmu. Poznanie tradycji, historii naszego narodu, dorobku kulturowego. Przygotowanie do świadomego odbioru sztuki. Poznanie miejsc pamięci narodowej. Pieśni i poezja patriotyczna. Poznanie uroków ziemi ojczystej. Sylwetki wybitnych Polaków. Szacunek do świąt i symboli narodowych.	Wycieczki i wyjazdy do kina, teatru i na wystawy. Uroczystości szkolne. Pogadanki. Lekcje muzyki, historii, języka polskiego. Koncerty. Gazetki ścienne. Udział przedstawicieli szkoły w miejskich obchodach świąt narodowych (złożenie okolicznościowych wiązanek). Stała opieka nad mogiłą Powstańców Styczniowych.	Uczeń: - zna zasługi i osiągnięcia wielkich Polaków, - rozumie znaczenie patriotyzmu, - szanuje symbole i tradycje narodowe, - aktywnie i godnie uczestniczy w obchodach świąt narodowych i państwowych, - ma poczucie przynależności do społeczności lokalnej i do narodu, - jest świadomym odbiorcą kultury.	Rodzice; Dyrekcja wychowawcy, nauczyciele, opiekunowie Samorządu Szkolnego. Rok szkolny.

4. EDUKACJA EUROPEJSKA				
L. p.	**Cele i zagadnienia**	**Sposoby realizacji**	**Spodziewane efekty**	**Odpowiedzialni Terminy wykonania**
1.	Kształtowanie poczucia przynależności do społeczności europejskiej. Unia Europejska. Polska w Unii Europejskiej. Dzieci świata – co nas łączy, co nas dzieli? Poznanie innych kultur, uczenie szacunku i tolerancji dla ich odrębności.	Lekcje języka polskiego, języka obcego, historii. Pogadanki. Gazetki tematyczne. Imprezy szkolne okolicznościowe. Plakaty. Konkursy plastyczne.	Uczeń: - zna miejsce Polski w Unii Europejskiej, - poznaje kraje Unii Europejskiej, - kieruje się zasadą tolerancji w stosunku do odmienności religijnej, kulturowej, narodowej, - zna kulturę i obyczaje innych narodów.	Rodzice; Wychowawcy nauczyciele, pedagog. Rok szkolny.

VIII. EWALUACJA PROGRAMU

Przedmiotem ewaluacji jest Szkolny Program Wychowawczo–Profilaktyczny. Monitorowanie i ewaluacja programu służy doskonaleniu oraz określeniu stopnia osiągnięcia założonych celów.

Oceny efektów realizacji *Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,* obok bieżącego monitorowania oraz samooceny przeprowadzonej przez zainteresowane przedmioty, dokonuje się raz w roku. Wynikające z oceny wnioski, przekazywane są do wiadomości Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.

Ocenie poddawane są następujące elementy:

- promocja zdrowia,
- profilaktyka uzależnień i innych zagrożeń,
- przystosowanie do życia społecznego,
- przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu i przestępczości nieletnich,
- ochrona przed negatywnym wpływem mediów i sekt.

Podstawę dla formułowania ocen realizacji *Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego* stanowią narzędzia stosowane w ramach wewnętrznego mierzenia jakości pracy: sprawozdania z realizacji planów, analizy, dane statystyczne, obserwacje, badania ankietowe, opinie i wnioski, zgłoszone innowacje i projekty działań, programy, scenariusze, itp.

Metody i techniki badawcze

Do badania celowości i skuteczności zastosowanych działań wychowawczo-profilaktycznych służą następujące działania:

- **obserwacja** - monitorowanie funkcjonowania uczniów w szkole przez wszystkich pracowników Szkoły Podstawowej nr 1 w Radzyniu Podlaskim,
- **wywiady** z rodzicami (opiekunami) uczniów, z pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi, pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, policją,
- **analiza dokumentacji szkolnej**, zwłaszcza dzienników lekcyjnych (oceny uczniów, frekwencja, uwagi i pochwały nauczycieli), w tym dokumentacji pedagoga szkolnego (opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, informacje na temat udzielanej pomocy materialnej rodzinom uczniów),
- **rozmowy i porady** udzielane uczniom i rodzicom,
- **analiza zachowań nieakceptowanych społecznie wśród uczniów**,
- **analiza postępów w nauce uczniów drugorocznych,**
- **anonimowa ankieta dla rodziców**, **uczniów** oraz **nauczycieli** - mająca na celu dostarczenie informacji na temat skuteczności działań wychowawczo-profilaktycznych realizowanych w szkole, ze szczególnym zwróceniem uwagi na występujące problemy szkolne wraz z częstotliwością ich występowania oraz szczególnie ważne tematy profilaktyczne, które warto podjąć w przyszłości.

IX. PROGRAM OPRACOWAŁA KOMISJA W SKŁADZIE

Rada Rodziców:

Katarzyna Porczyńska,

Adam Pękała,

Przemysław Górny.

Rodzice:

Jarosław Szabrański,

Izabela Korulczyk.

Przy współudziale nauczycieli:

Grażyny Burdon, Doroty Gomółki, Barbary Ejsmont, Agnieszki Kot, Teresy Agnieszki Lipki, Waldemara Pietronia, Doroty Szczerby, Anny Zbarackiej.

Program niniejszy wchodzi w życie z dniem podpisania (28.10.2017 r.) z mocą obowiązującą od 01 września 2017 r.